

KARTA KU PAULU SKIRBI PA ROMANUS

Introduson

Paulu skirbi e karta, na anu 57 o 58, pa igreža di Roma ku pudiba tene si rais na dia di Pentekostis (At 2.10). Nunka i ka baiba la, ma i mistiba visita elis, pa pasa pa Spaña. Oca ki staba na Korintu, pruntu pa riba pa Jerusalen dipus di si terseru bias, i pурbita manda karta na mon di un minjer krenti comadu Febe, di Senkreia, pertu di Korintu (15.22—16.2). Oca ki ciga na Jerusalen, i prindidu. Son dipus di tris anu ki ciga na Roma, suma prez.

E karta, utru ora i ta comadu Konstituison di Kristianismu. Purblemas tenba na manga di igreža; utru judeus mistaba pa krentis di tudu rasa kumpri tudu lei di Moisés. Ki krentis di Roma staba na prasa mas importanti di mundu na ki tempu; Paulu mistiba pa e ntindi palabra di Deus diritu, pa e sibi kuma Deus ta fasi algin justu si dianti son pa fe (1.17). I mostra kuma tudu jinti, judeus ku jintius, e pirpisa di purdon di se pekadu, pa e sedu justu dianti di Deus. Es i pudi fasidu son pa fe na Jesus Kristu (kapitulus 1-4). Krenti ta risibi nobu vida na Kristu, i ta sta libri di puder di pekadu ku di mortu (5—8). Dipus, na capitulus 9 ku 11, Paulu ta splika aserka di Israel na planu di Deus. Di 12.1 pa dianti, i ta fala di manera ku krenti dibi di vivi. “Kil ku ama si kumpaňer i kumpri lei.” (13.8) Na capitulu 16 i manda manteñas pa manga di jinti, suma algin ku sta na Gine, ku nunka ka bai Lisboa, i pudi tene manga di amigu la, i manda elis manteña.

Kumsada ku manteña

1 ¹Ami Paulu, servu di Kristu Jesus, comadu pa sedu apostolu, separadu pa prega Bon Noba di Deus, N na skirbi pa bos na Roma. ²Deus tarda fasi purmesa de Bon Noba na Skritura Sagradu ku si anunsiaduris skirbi. ³E Bon Noba i di si Fiju, Jesus Kristu no Siñor, ku padidu na jorson di sangi di Davi, ⁴ma na ladu di Spiritu di santidadi, manera ki lanta di mortu, i mostradu ku puder kuma el i Fiju di Deus. ⁵Pabia del no risibi fabur di sedu apostolus pa amor del, pa leba jinti di tudu rasa pa e obdisil, e fia nel. ⁶Abos tambi bo comadu juntu ku

elis pa sedu di Jesus Kristu. ⁷N skirbi pa bos tudu ku sta na Roma, ku Deus ama, i coma si pobu. N missti pa Deus no Pape, ku Siñor Jesus Kristu, da bos fabur ku pas.

Paulu misti oja romanus

⁸Purmeru, N fala Deus obrigadu, na nomi di Jesus Kristu, pabia di bos tudu, manera ku na

1.1: At 9.15; 22.21; 1 Kor 1.1; Gal 1.1,15; Ef 1.1; Kol 1.1; 1 Tim 1.1; 11; 2 Tim 1.1; Titu 1.1; 1 Ped 1.1; 2 Ped 1.1

1.2: At 26.6; Titu 1.2 **1.3:** Mat 1.6,16; Luk 1.32; At 2.30

1.4: Jon 20.27-28 **1.5:** Kap 15.15; 1 Kor 15.10; Gal 1.15;

Ef 3.8 **1.7:** Kap 9.24; 1 Kor 1.2 **1.7:** Kap 16.20; Dan 4.1;

1 Kor 1.3; 2 Kor 1.2; Gal 1.3; Ef 1.2; Fil 1.2; Kol 1.2;

1 Tes 1.1; 2 Tes 1.2; 1 Tim 1.2; 2 Tim 1.2; Titu 1.4; Filem 3;

2 Ped 1.2; 2 Jon 3; Apok 1.4 **1.8:** 1 Kor 1.4; Fil 1.3;

Kol 1.3-4; 1 Tes 1.2,8; 2 Tes 1.3; 2 Tim 1.3; Filem 4

tudu mundu jinti na konta di bo fe. **9** Deus i ña tustumuna, ku N ta sirbi ku tudu ña korson, manera ku N ta konta Bon Noba di si Fiju. I sibi kuma N ta lembra di bos sempri **10** na ña orason; N ta pidil, si i si vontadi, un dia i ta yabrin kamiñu pa N bai jubi bos. **11** N misti oja bos, pa N pudi rapati ku bos puder spiritual, pa bo pudi fika mas forti. **12** Kusa ku N misti fala: ami ku bos juntu no pudi fortifika ñutru, ami pabia di bo fe, abos pabia di ña fe.

13 Ermons, N misti pa bo sibi kuma manga di bias N pui pa N bai jubi bos, pa N pudi ten algun frutu na bo metadi, suma N tenba ja na utru jintius, ma te gosi N tujidu bai. **14** Ami N ten obrigason ku tudu, kilis di prasa ku kilis di matu, kilis ku sibi lei ku kilis ku ka sibi. **15** Asin N sta ku garandi vontadi pa konta Bon Noba pa bos tambi ku sta na Roma. **16** N ka ta sinti borgoña di Bon Noba di Kristu, pabia i puder di Deus pa salba tudu kil ku fia nel, purmeru judeus, ku kilis ki ka judeus tambi. **17** I ta mostra kuma ku Deus ta fasi algin justu si dianti. Di kumsada te fin i son pa fe, suma ki sta skritu na palabra di Deus: “Omi justu i na vivi pabia di si fe.”

1.9: 2 Kor 1.23; Fil 1.8; 1 Tes 2.5 **1.10:** Kap 15.23,32; 1 Tes 3.10; Tia 4.15 **1.11:** Kap 15.29 **1.12:** Titu 1.4

1.13: Kap 15.22; 1 Tes 2.18 **1.14:** 1 Kor 9.16

1.16: Mar 8.38; 2 Tim 1.8 **1.16:** 1 Kor 1.18

1.16: At 3.25-26; 13.46 **1.17:** Kap 3.21; 10.3; Ab 2.4; Jon 3.36; Gal 2.16; 3.11; Fil 3.9; Eb 10.38 **1.18:** Ef 5.6; Kol 3.5-6 **1.20:** Sal 19.1; Jon 1.9-10; At 14.17

1.21: 2 Re 17.14-15; Jer 2.5; Ef 4.17-19 **1.22:** Jer 10.14

1.23: Lei 4.16-18; Sal 106.20; Is 40.18,25; Jer 2.11; Ez 8.10; At 17.29 **1.24:** Sal 81.12; At 7.42 **1.24:** Sir 18.22; 1 Kor 6.18; 1 Tes 4.4; 1 Ped 4.3 **1.25:** 1 Jon 5.20

Tudu jinti i kulpadu diante di Deus

18 Deus mostra si raiba di seu riba di tudu maldadi ku pekadu di omis ku sukundi bardadi na se maldadi. **19** Kil ku no pudi ntindi di Deus i klaru pa elis, pabia i Deus propri ku mostra elis. **20** Si koldadi ku ka ta ojadu ku uju, ku sedu si puder sin fin suma el i Deus, i un kusa klaru disna ki kumpu mundu; i ojadu pabia di kusas ki kumpu. Asin e jinti ka ten diskulpa. **21** E kunsi Deus ma e ka rispital suma Deus, nin e ka gardisil. Se ntindimentu saklata; se korson tulu bida sukuru. **22** E fala kuma e jiru ma e bida tulu. **23** Te pa e adora Deus ku ka ta muri, e torkial pa imažens ku parsi ku omi ku ta muri, ku kacus ku limarias ku bicus ku ta rasta.

24 E ku manda Deus disa elis pa e sigi disežu susu di se korson, pa lebsimenti di se kurpus. **25** E torkia bardadi di Deus pa mintida; e adora, e sirbi kriaturas mas di ki kil ku kumpu elis, kil ku dibi di ngabadu pa sempri. Amen!

26 E ku manda Deus bandona elis pa se vontadi forti di mal. Te se minjeris rabida manera di usu natural pa usu entri elis ku ka bali.

27 Asin tambi omis rabida manera di usa ku minjer, e kumsa sinti vontadi forti ku na yardi dentru delis pa sirbi un ku utru. Omi ku omi e na fasi saklata, tok e bin na risibi kastigu di se maldadi na se kurpu.

28 Suma ke ka importa pa kunsi Deus, Deus tambi bandona elis pa pensamentu mau pa e fasi kusas ku ka bali. **29** E inci ku tudu

koldadi pekadu, maldadi, malisia ku kubisa; e inci tambi ku nveža, matansa, gera, nganu ku ruñesa; ³⁰e sedu ruiduris, disfamaduris, nfastiaduris di Deus, kobaduris, kunfiadus, orgulyosus, nventaduris di mal, disobedienti pa pape ku mame, ³¹tulus, infiel na kontratu, ku ka ten amor, ku ka ten pena di utrus. ³²E jinti e kensi lei di Deus diritu, ku fala kuma kilis ku ta fasi e koldadi kusas e mersi mortu, ma i ka son kuma e ta fasil; tambi e ta kontenti pa utrus fasil.

Kulpa di judeus

2 ¹Abo, omi, kualker ku bu sedu, si bu na julga, bu ka ten diskulpa. Na kil ku bu na julga utru, bu na kondena bu kabesa, pabia bu na fasi suma el. ²No sibi kuma Deus ten roson ora ki na julga kontra kilis ku ta fasi ki kusas. ³Abo, omi ku na julga kilis ku ta fasi e kusas, bu kuda kuma, si bu na fasil, bu na kapli di justisa di Deus? ⁴O bu ta njuti rikesa di si bondadi, kuma ki ta sufriku pasensa? Bu ka sibi kuma bondadi di Deus i pa lebau pa ripindimentu? ⁵Manera ku bu korson i duru, i ntemus, bu na buri raiba riba di bo na dia ku Deus na mostra si raiba ku si justu huisu. ⁶I na paga kada un pa kusa ki fasi. ⁷I na da vida ku ka ta kaba pa kilis ku kontinua na fasi ben, e buska gloria ku rispitu, ku vida ku ka na dana, ⁸ma kilis ku na fasi se propri vontadi, ku nega sigi bardadi, e misti son mal, e na risibi son raiba ku kastigu. ⁹Sufrimentu ku dur na

bin riba di tudu jinti ku na fasi mal, purmeru pa judeus, tambi ku jintius, ¹⁰ma gloria ku rispitu ku pas na bin pa tudu kilis ku ta fasi ben, purmeru pa judeus, tambi ku jintius, ¹¹pabia Deus ka ta fasi skuju.

¹²Tudu kilis ku peka sin lei di Deus, e na pirdi sin lei. Tudu kilis tambi ku sibi lei di Deus, e peka, lei na julga elis. ¹³I ka son obi lei ku ta pui algin justu diante di Deus, ma kilis ku ta fasi kil ku lei manda, elis ku ta ojadu justu. ¹⁴Ora ku jintius ku ka tene lei di Deus na fasi na se vontadi kusas ku lei manda, nin ke ka tene lei, elis ku sedu lei pa se kabesa. ¹⁵E mostra kuma kusa ku lei manda i sta skritu na se korson. Se sintidu tambi na mostra kuma es i bardadi, pabia utru ora se pensamentu ta akusa elis, utru ora i ta difindi elis. ¹⁶Asin ki na sedu na dia ku Deus ku Siñor Jesus Kristu ten ku julga sigridu di jinti, suma Bon Noba, ku N ta konta, fala.

Sirkunsison di bardadi

¹⁷Si abo, bu comadu judeu, bu na fiansa na lei, bu na njata na Deus, ¹⁸bu nsinadu na lei tok bu kensi vontadi di Deus, bu na seta tudu kusa bon, ¹⁹bu fia kuma bu ta gia segus; abo i lus di kilis ku sta na sukuru, ²⁰nsinadur di tulus, pursor

1.32: Kap 2.2; 6.21; Sal 50.18; Os 7.3 **2.1:** 2 Sam 12.5-7; Mat 7.1-2; Jon 8.7 **2.4:** Kap 9.23; Ef 1.7 **2.4:** Sai 34.6;

Is 30.18; 2 Ped 3.9,15 **2.5:** Tia 5.3 **2.6:** Jer 17.10; Mat 16.27 **2.8:** Kap 1.18; Is 3.11 **2.9:** Am 3.2; Luk 12.47-48 **2.10:** 1 Ped 1.7 **2.11:** At 10.34

2.13: Mat 7.21; Tia 1.22; 1 Jon 3.7 **2.16:** Jon 5.22; At 10.42; 17.31; 1 Kor 4.5; 2 Tim 4.1; 1 Ped 4.5

2.17: Kap 9.6; Mat 3.9; Jon 8.33 **2.19:** Mat 15.14; 23.16-17

di mininus; na lei bu ten forma di ntindimentu ku bardadi; ²¹abo propi ku ta nsina utru jinti, bu ka na nsina bu kabesa? Abo ku fala pa ka furta, bu na furta? ²²Abo ku fala pa ka kai ku algin ku bu ka kasa ku el, bu na fasil? Abo ku nfastia iran, bu na furta na baloba? ²³Abo ku ta njata na lei, bu na falta Deus rispitu manera ku bu na kebra lei? ²⁴Asin, suma ki sta skritu: “Jintius na njuti nomi di Deus pabia di bos.”

²⁵Si bu guarda lei, bu sirkunson na bardadi i ten balur, ma si bu kebra lei, bu sirkunson i suma nada. ²⁶Nta si algin ku ka sirkunsidadu guarda mandamentus di lei, si dunu ka ta sta suma kil ku sirkunsidadu? ²⁷Si algin ku ka sirkunsidadu na kurpu na fasi suma ku lei fala, i na bin julgau, abo ku sirkunsidadu, bu tene lei skritu, ma bu ta kebra lei. ²⁸Judeu i ka son kilis ku parsil di fora, nin i ka kilis ku sirkunsidadu na kurpu, ²⁹ma judeu i kilis ku sedu dentru delis, ku ten se korson purifikadu. I kusa di Spiritu, i ka di letra. Ki koldadi, i ka omi ku na ngaba elis, ma i Deus.

Sorti di judeu

3 ¹Kal purbitu ku judeu ten? O kal ki balur di sirkunson? ²Manga del, na tudu sintidu.

2.21: Mat 23.3 **2.24:** 2 Sam 12.14; Ez 36.20

2.26: At 10.34-35 **2.27:** Mat 12.41-42 **2.28:** Kap 9.6; Mat 3.9; Jon 8.39; Gal 6.15; Apok 2.9 **2.29:** Kap 7.6; Jon 1.47; 2 Kor 3.6; Fil 3.3; Kol 2.11; 1 Ped 3.4

2.29: 1 Tes 2.4 **3.2:** Kap 9.4 **3.3:** 2 Tim 2.13

3.4: Num 23.19-20; Sal 51.4 **3.5:** Kum 18.25

3.5: Kap 6.19 **3.8:** Kap 5.20; 6.1,15 **3.9:** Kap 11.32; Gal 3.22 **3.10:** Sal 14.1-3 **3.13:** Sal 5.9; 10.7; 140.3

Purmeru, pabia Deus fia nelis, i ntrega elis si palabra. ³Si utrus i ka fiel, i ke gora? I ta pui Deus ka sedu fiel? ⁴Nunka! Deus ten ku sedu di bardadi, nin ku tudu omi sedu munturus, suma ki sta skritu:

“Pa bu sedu justifikadu na bu palabras;
ora ku bu sedu julgadu, pa bu ngaña.”

⁵Si manera ku no ta fasi mal i ta mas pui bondadi di Deus raparadu, ke ku no pudi fala? O Deus i injustu nan, ora ki na kastiganu ku raiba? (N na fala suma omi.) ⁶Nunka! Si i asin, kuma ku Deus pudi julga mundu?

⁷Si pabia di ña mintida, bardadi di Deus pudi mas parsi, pa si gloria, ke ku manda ami inda N na julgadu pa ña pekadu? ⁸Ke ku manda no ka na fala pa no fasi mal pa i pudi bida bon? Bardadi, utrus akusanu kuma asin ku no ta fala, ma i mintida. Kondenason de jinti i justa elis!

Tudu jinti sta bas di pekadu

⁹Nta i ke? Anos judeus no sedu minjur di ki utru jinti? Nau! No mostra ja kuma, judeus ku jintius, tudu sta bas di puder di pekadu, ¹⁰suma ki sta skritu:

“I ka ten nin un justu, nin un son.

¹¹ I ka ten kil ku ta ntindi;
i ka ten kil ku na buska Deus.

¹² Tudu jinti sai na kamiñu di Deus, e pirdi balur.

I ka ten kil ku na fasi ben;
i ka ten nin un son.

¹³ Se boka podri suma koba di difuntu ku yabridu.

Se lingua ta fala son nganu; venenu di kobra sta na se boka.

14 Se boka inci di palabra fiu i malgos.

15 Se pes ta lestu pa bai darma sangi.

16 Se kamiñu son stragu ku koitadesa.

17 E ka kunsi kamiñu di pas.

18 E ka ta rispita Deus, nin e ka ta mporta ku el.”

19 No sibi kuma tudu ku lei fala, i ta fala pa kilis ku sta bas di lei, pa tudu boka pudi kala; tudu mundu ten ku fika bas di julgamentu di Deus. **20** Nin un algin ka na ojadu justu pabia di guarda lei, ma lei ta mostranu pekadu.

Manera ku Deus ta fasinu justu

21 Gosi Deus mostra manera ki ta fasi jinti justu; i ka pabia di lei, ma librus di lei ku di anunsiaduris e ta konta kusa del. **22** Deus ta fasi jinti ku fia na Jesus Kristu pa e sedu justu. El i ka ta fasi skuju; i pa tudu kil ku ten fe. **23** Tudu jinti peka; e ka yangasa naturesa gloriosu di Deus. **24** E ta ojadu justu sin paga nada, pabia di fabur di Deus, manera ku Kristu Jesus kaplanti elis. **25** Deus dal pa i sedu sakrifisiu, pa jinti pudi fia, pa e purdadu se pekadu, pabia di si sangi. Asin Deus mostra manera ki sedu justu. Na tempu ku pasa, na si pasensa, i purda elis pekadu ke fasi, **26** pa i pudi mostra si bondadi ne tempu, kuma el i justu, i ta pui kil ku fia na Jesus sedu justu.

27 Nunde ku njata sta nel gora? I ka ten! Pa kal roson? Pabia di

kumpri lei? Nau, ma i pabia di fe.

28 No rapara na bardadi kuma jinti ta ojadu justu son pabia di fe. I ka pabia di kumpri lei.

29 Nta Deus i son di judeus? I ka Deus di jintius tambi? Sertu i delis tambi, **30** suma Deus i un son, ku ta fasi judeu justu pabia di fe; i ta fasi tambi jintiu ku ten fe nel justu. **31** Nta no na pirdinti lei pabia di fe? Nunka, ma no na firmanta lei.

Abraon ojadu justu manera ki fia

4 **1** Ke ku no pudi fala kuma Abraon, no pape antigu, yangasa? **2** Si Abraon ojadu justu pabia di kusas ki fasi, i pudi ngaba si kabesa, ma i ka pudi ngaba si kabesa dianti di Deus. **3** Nta ke ku Skritura fala? I fala kuma: “Abraon fia na Deus; si fiansa pui Deus ojal justu.” **4** Un algin ku na tarbaja, si pagamentu i ka sedu suma i patidu nan, ma i ta risibi kil ki mersi. **5** Kil ku ka na tarbaja, ma i fia na kil ku ta fasi omi mau justu, si fiansa ta pui Deus i ojal justu. **6** Davi konta mesmu kusa oca i fala kuma, sortiadu i ki omi ku Deus oja kuma i justu, sin i jubi pa si obra. I fala:

7 “Sortiadu i kilis ku se maldadi sta purdadu,

3.15: Dit 1.16; Is 59.7-8 **3.18:** Sal 36.1; Dit 8.13;

Luk 23.40; Apok 19.5 **3.19:** Kap 2.1-2; Jo 9.2-3;

Ez 16.63 **3.20:** Kap 7.7; At 13.39; Gal 2.16; 3.11

3.21: Luk 24.45-47; Eb 11.4 **3.22:** Kap 4; Fil 3.9

3.22: Kol 3.11 **3.23:** Kap 11.32; Ekl 7.20; Gal 3.22-23

3.24: Mat 20.28; Ef 1.7; Kol 1.14; 1 Tim 2.6; 2 Tim 1.9;

Titu 3.5,7; Eb 9.12; 1 Ped 1.18-19 **3.25:** Kap 8.3; Sir 16.15;

1 Jon 4.10 **3.25:** At 17.30; Eb 9.15 **3.27:** 1 Kor 1.29-31;

Ef 2.8-9 **3.28:** Gal 2.16 **3.29:** Kap 10.12-13; Gal 3.8,

28-29 **4.1:** Is 51.2; Mat 3.9; Jon 8.33,39; Gal 3.6-18;

Tia 2.21-24 **4.3:** Kum 15.6 **4.4:** Kap 11.6

4.7: Sal 32.1-2

se pekadu kubridu.

8 Sortiadu i ki algin ku Siñor ka pui si pekadu riba di si kabesa.”

9 Nta e sorti bin son pa kilis ku sirkunsidadu, o tambi pa kilis ku ka sirkunsidadu? No fala kuma Abraon fia na Deus; si fiansa pui Deus i ojal justu. **10** Kal tempu ku si fiansa kontadu suma justisa? Oca i sirkunsidadu o i ka sirkunsidadu? I ka dipus ma antis di i sirkunsidadu. **11** I risibi sirkunsison suma sinal di kuma i sedu justu pabia di si fe antis di i sirkunsidadu, pa i pudi sedu pape di tudu kilis ku fia ku ka sirkunsidadu, pa elis tambi pudi ojadu justu; **12** pa i pudi sedu tambi pape di kilis ku ka sedu son sirkunsidadu, ma tambi e na remenda fe ku no pape Abraon tenba antis di i sirkunsidadu.

13 Deus fala Abraon ku si jorson kuma mundu na sedu di selis. I ka daba elis e purmesa pabia Abraon kumpri lei, ma i pabia si fe pul pa i ojadu justu. **14** Si i kilis ku tene lei ku na yarda mundu, nta fe i ka nada; purmesa pirdi balur. **15** Lei ta tisi raiba, ma nunde ku lei ka ten, kebra lei ka ten tambi.

16 Asin purmesa i pabia di fe, pa i pudi dadu di grasa, pa i sedu

4.11: Kum 17.10 **4.11:** Luk 19.9; Gal 3.7 **4.13:** Kum 12.3; 17.4; Gal 3.29 **4.14:** Gal 3.18 **4.15:** Kap 3.20; 5.13,20; 7.7-11; 1 Kor 15.56; 2 Kor 3.7; Gal 3.10,19 **4.16:** Kap 9.8 **4.17:** Kum 17.4-5 **4.17:** Kap 8.11; Ef 2.1,5 **4.17:** 1 Kor 1.28 **4.18:** Kum 15.5 **4.19:** Kum 17.17; 18.11; Eb 11.11-12 **4.21:** Num 23.19; Sal 115.3; Luk 1.37,45 **4.23:** Kap 15.6; 1 Kor 10.11; 2 Tim 3.16 **4.24:** At 2.24 **4.25:** Kap 3.25; Is 53.5-6; Gal 1.4; 1 Ped 3.18 **4.25:** 1 Ped 1.21 **5.1:** Jon 16.33; Ef 2.14-15; Kol 1.20 **5.2:** Jon 10.9; Ef 2.18; 3.12; Eb 10.19 **5.2:** 1 Kor 15.1; Eb 3.6 **5.3:** Mat 5.11-12

purmesa sertu pa jorson di Abraon. I ka son pa kilis ku tene lei, ma tambi kilis ku ten fe suma Abraon, kil ku sedu pape di nos tudu. **17** Libru di Deus fala: “N fasiu pape di manga di nason.” E purmesa sta dianti di uju di kil ku Abraon fiaba nel, ku sedu Deus, kil ku ta da vida pa mortus, ku ta coma kusas ki ka ten suma ki ten. **18** Oca speransa kabal, Abraon, pabia di si fe, i tenba speransa kuma i na fasiduba pape di manga di nason, suma ki faladuba: “Asin ku bu jorson na sedu.” **19** I ka fraksi na fe, i ka jubi pa si kurpu sin forsa, manera ki tene kuas sen anu; nin i ka jubi tambi pa bezisa di Sara manera ki ka pudiba ja padi. **20** I ka duvida di purmesa di Deus pa falta di fe, ma si fe tornal mas forti; i da Deus gloria. **21** I tenba sertesa kuma, kil ku Deus fala, i ten puder pa fasil. **22** Asin tambi, pabia de fe ki tenba, Deus ojal justu.

23 E palabra kuma Deus ojal justu i ka sta skritu son pa el, **24** ma tambi pa nos ku na ojadu justu, anos ku fia na Deus ku lantanda Jesus no Siñor di mortu. **25** I ntregadu pa i pudi muri pabia di no pekadu; i lantandadu pa no pudi sedu justu.

Pas ku Deus

5 **1** Manera ku no ojadu justu pa fe, no ten pas ku Deus pabia di no Siñor Jesus Kristu **2** ku yentrandanu, pabia di no fe, ne fabur ku no firma nel. No kontenti na speransa ku no ten di gloria di Deus. **3** I ka son kila, ma tambi no kontenti na kansera. No sibi kuma kansera ta

da firmesa; ⁴firmesa ta juda pasa proba; pasa proba ta da speransa; ⁵speransa ka ta tisi disanimu, pabia Spiritu Santu ku no dadu i darma amor di Deus dentru di no korson.

⁶Oca inda no sedu fraku, Kristu muri pa jinti mau na tempu propi. ⁷I kansadu pa oja kin ku na muri pa un algin justu. I pudi sedu algin osa muri pabia di un omi bon, ⁸ma Deus danu proba di si amor pa nos, manera ku Kristu muri pa nos ocanu inda na no pekadu. ⁹Suma no ojadu justu pa si sangi, kuma gora ki ka na salbanu di raiba di Deus? ¹⁰Manera ku no seduba si inimigus, Deus fasinu si amigus pabia di mortu di si Fiju. Gosi ku no sedu amigus di Deus, kuma ku no ka na sedu salbu pabia di si vida? ¹¹I ka son es, ma no kontenti ku Deus pabia di no Siñor Jesus Kristu ku fasinu amigus di Deus.

Adon ku Kristu

¹²Pekadu yentra na mundu pabia di un omi; i tisi mortu. Asin tambi mortu pasa pa tudu jinti pabia tudu peka. ¹³Pekadu staba na mundu antis di lei dadu, ma nunde ku lei ka ten, pekadu ka ta lebadu na konta. ¹⁴Desdi Adon te Moisés mortu rena, te na kilis ku ka peka suma Adon ku kebra ordi di Deus. Adon i figura di kil ku tenba ku bin.

¹⁵Pursenti ku Deus pati i ka suma ki pekadu di Adon. Manga di jinti muri pabia di pekadu di ki un omi, ma fabur di Deus i mas garandi, suma tambi pursenti ki pati manga di jinti pabia di fabur di un omi, ki

Jesus Kristu. ¹⁶Pursenti i ka juntu ku pekadu ku ki un omi fasi. Julgamentu binba, na bardadi, pabia di ki un pekadu; i tisi kondenason, ma, dipus di manga di pekadu fasi-du, pursenti di Deus binba pa fasi jinti justu. ¹⁷Pabia di pekadu di un omi, mortu bin rena pabia di ki algin, ma kil ku Deus pati i muitu mas garandi. Kilis ku risibi fabur ciu, e ojadu justu sin paga nada, e ta rena na vida pabia di un omi, ki Jesus Kristu.

¹⁸Suma ku un pekadu tisi julgamentu riba di tudu jinti pa kondena elis, asin tambi un kusa bon ku fasi-du tisi fabur pa tudu jinti pa fasi elis justu, pa da elis vida. ¹⁹Suma ku disobdiensia di un omi leba manga di jinti pa e torna kulpadu, asin tambi obdiensia di un omi ta leba manga delis pa e torna justu.

²⁰Lei bin pa pudi buri pekadu, ma nunde ku pekadu ciu, fabur di Deus i mas ciu, ²¹pa e fabur pudi rena na justisa pa tisi vida ku ka ta kaba, pabia di no Siñor Jesus Kristu, na mesmu manera ku pekadu rena na mortu.

Mortu pa pekadu, bibu pa Kristu

6 ¹Nta ke ku no na fala? No na kontinua na pekadu pa fabur di Deus pudi buri? ²Nunka! Anos ku

5.5: Fil 1.20 **5.5:** 2 Kor 1.22; Gal 4.6; Ef 1.13-14

4.6: Gal 4.4 **5.8:** Jon 15.13; 1 Ped 3.18; 1 Jon 3.16;

4.9-10 **5.9:** Kap 3.25; Ef 2.13; Eb 9.14; 1 Jon 1.7

5.9: 1 Tes 1.10 **5.10:** 2 Kor 5.18; Ef 2.16; Kol 1.21-22

5.10: Jon 5.26; 14.19 **5.12:** Kum 2.17; 3.6; 1 Kor 15.21

5.13: Kap 4.15; 1 Jon 3.4 **5.15:** Is 53.11; Mat 20.28;

26.28 **5.18:** Jon 12.32; Eb 2.9 **5.20:** Kap 7.8; Jon 15.22;

Gal 3.19,23 **5.20:** Luk 7.47 **6.1:** Kap 3.8 **6.2:** Gal 2.19;

6.14; 1 Ped 2.24

muri ja pa pekadu, kuma ku no na kontinua nel? ³ Nta bo ka sibi kuma, anos tudu ku batisadu na Kristu Jesus, no batisadu tambi na si mortu? ⁴ Oca no batisadu, no nteradu ku el na mortu, pa no pudi yanda na nobu vida, suma ku puder gloriosu di Pape lantanda Kristu di mortu.

⁵ Si no junta ku el na parsensa di si mortu, asin tambi no na sedu na parsensa di si resureison. ⁶ No sibi kuma ki algin beju ku staba dentru di nos i krusifikadu ku Kristu, pa naturesa di peka pajigadu, pa ka no kontinua sirbi pekadu. ⁷ Kil ku muri i sta ja libri di pekadu. ⁸ Si no muri ku Kristu, no fia tambi kuma no na vivi ku el. ⁹ No sibi kuma, manera ku Kristu lanta di mortu, i ka na muri mas. Mortu ka na ten mas forsa riba del. ¹⁰ Manera ki muri, i muri janan pa pekadu. Manera ki na vivi, i na vivi pa Deus. ¹¹ Asin tambi abos, bo fasi di konta kuma bo sta mortu pa pekadu, ma bo sta bibu pa Deus, juntu ku Kristu Jesus.

¹² Pekadu ka dibi di manda mas na bo kurpu mortal, ^a pa bo torna sigi si disežu mau. ¹³ Ka bo ntrega membrus di bo kurpu pa pekadu, suma fermentu di mal, ma bo ntrega bo kurpu pa Deus, suma bibus ku tiradu na metadi di mortus. Bo ntrega bo

6.3: Gal 3.27; Kol 2.12 **6.4:** Kap 8.11; 1 Kor 6.14; 2 Kor 5.17

6.5: Fil 3.10-11

6.6: Gal 2.20; 5.24; Ef 4.22; Kol 3.5-10

6.7: 1 Ped 4.1

6.8: Jon 14.19; 2 Kor 4.10; 2 Tim 2.11

6.9: Apok 1.18

6.10: Luk 20.38; Eb 9.27-28

6.11: Kol 3.3-5

6.12: Kap 8.2; Sal 19.13; 119.133

^a **6.12 Mortal:** ku ta muri. **6.14:** Kap 7.4-6; Gal 5.18;

Titu 2.14

6.15: 1 Kor 9.21 **6.16:** Mat 6.24; Jon 8.34;

2 Ped 2.19

6.18: Jon 8.32; 1 Kor 7.22; Gal 5.1; 1 Ped 2.16

6.21: Kap 1.32; 7.5

6.23: Kap 5.12,17,21; Tia 1.15

6.23: Kap 2.7; Jon 3.15-16

membrus pa Deus suma feramentu di fasi ben. ¹⁴ Pekadu ka na ten forsa riba di bos, suma bo ka sta bas di lei, ma bo sta bas di fabur di Deus.

¹⁵ Ma i ke? No ten ku peka suma no ka sta bas di lei ma bas di fabur di Deus? Nunka! ¹⁶ Nta bo ka sibi kuma, ora ku bo ntrega bo kurpu suma katibu pa sirbi algin, bo sedu katibu di kil ku bo na sirbi? Bo sedu katibu di pekadu ku ta leba bos pa mortu, o bo sedu katibu pa obdisi pa fasi bos justu. ¹⁷ Deus obrigadu! Abos ku seduba katibu di pekadu, bo bin seta ku tudu korson kusas ku sta na nsinamentu ku bo ntregadu nel. ¹⁸ Bo libradu di pekadu; bo fasidu katibu pa fasi ben. ¹⁹ Pabia di frakesa di bo naturesa, N na fala palabra ku omi ta ntindi. Purmeru ba, bo pui bo membrus na katiberasku di susida di pa fasi mal riba di mal. Asin tambi gosi bo ten ku ntrega bo membrus suma katibus di ben pa fasi kusas diritu, pa bo pudi sedu santu.

²⁰ Oca ku bo seduba katibu di pekadu, bo ka obrigaduba fasi ben. ²¹ Kal rusultadu ku bo tenba di ki kusas ku gosi bo ta burguñu ku el? Fin di ki kusas i mortu. ²² Ma gosi, bo sta libri di pekadu, bo fasidu katibus di Deus. Frutu ku bo tene gosi na leba bos pa puresa, dipus pa vida ku ka ta kaba. ²³ Pagamentu di pekadu i mortu, ma kil ku Deus ta danu di grasa i vida ku ka ta kaba, pabia di Kristu Jesus no Siñor.

Lison di kasamenti

7 ¹Ermons, N na fala ku bos ku kunsi lei. Sertamenti bo ta

ntindi kuma lei ta manda na algin nkuantu i na vivi. ²Un minjer kasadu sta ligadu ku si omi pabia di lei nkuantu omi bibu, ma si i muri, minjer sta libri di ki lei di kasantu. ³Si i bai kiri utru omi ku si maridu bibu inda, i ta faladu kuma i sta na adulteriu, ma, si maridu muri, minjer sta libri di ki lei. Si i bai kasa ku utru, i ka suma i sta na adulteriu. ⁴Asin tambi, ña ermons, bo sta mortu pa lei, manera ku bo sedu kurpu di Kristu, pa bo pudi sedu di utru, ku sedu kil ku lantandadu na metadi di mortus, pa no pudi da frutu pa Deus. ⁵Oca ku no na yanda suma ku naturesa di no kurpu misti, no vontadi forti pa peka, ku lei lantanda dentru di nos, i na tarabajaba na membrus di no kurpu pa tisinu mortu, ⁶ma gosi no libradu di lei, pabia no muri pa kil ku peganuba, pa no pudi sirbi na nobu vida di Spiritu, te pa no sirbi lei ku sta skritu, suma ku no ta fasiba antigamenti.

Lei ku pekadu

⁷Ke ku no na fala? Nta lei i pekadu? Nunka! Ma N ka na kunsiba pekadu si i ka lei ku mostran el. N ka na kunsiba ke ki disežu mau si i ka lei ku falaba: “Ka bu kubisa.” ⁸Pekadu purbita okasion pabia di mandamentu, i lantanda na mi tudu koldadi disežu mau, pabia nunde ku lei ka ten, pekadu sta mortu. ⁹Purmeru N na vivibas in lei. Oca ku mandamentu bin, pekadu vivisi, ami N muri. ¹⁰Mandamentu ku staba pa da vida, N oja

kuma i tisi mortu. ¹¹Pekadu purbita di mandamentu; i nganan; i toma mandamentu, i matan ku el.

¹²Lei i puru; mandamentu tambi i puru, i justu, ibon. ¹³Nta kusa bon torna mortu pa mi? Nunka! Ma pekadu, pa i pudi raparadu kuma i pekadu, i toma kusa bon pa i matan ku el, pa mandamentu pudi mostra kuma ku pekadu i un kusa meduñu dimas.

¹⁴No sibi kuma lei i spiritual, ma ami i karnal, bindidu suma katibu pa pekadu. ¹⁵N ka ta ntindi ke ku N na fasi, pabia kil ku N misti, N ka ta fasil, ma kil ku N ka misti, el ku N ta fasi. ¹⁶Si N fasi kil ku N ka misti, N seta kuma lei i bon. ¹⁷Asin i ka ami ku na fasil, ma i pekadu ku sta dentru di mi ku na pun pa N fasil. ¹⁸N sibi kuma nin un kusa bon ka sta na mi, na ña propi naturesa. Na bardadi N misti fasi ben, ma N ka pudi fasil. ¹⁹Ben ku N misti, N ka ta fasil; son mal ku N ka ta misti, el ku N ta fasi. ²⁰Agora si N fasi kil ku N ka misti, i ka ami ja ku na fasil, ma pekadu ku sta na mi.

²¹N rapara e manera ku, nin ku N misti fasi ben, mal sta na mi. ²²Dentru di mi N gosta di lei di Deus, ²³ma N oja na ña kurpu utru koldadi lei ku na geria kontra lei ku N seta; i na leban pa katiberasku di lei di pekadu ku sta na ña kurpu.

7.2: Mat 19.6; 1 Kor 7.39 **7.3:** Mat 5.32; Eb 13.4

7.4: Gal 2.19; 5.18 **7.4:** 2 Kor 11.2 **7.4:** Jon 15.5;

Gal 5.22; Kol 1.10 **7.5:** Kap 6.21; 8.13; Gal 5.19-21;

Tia 1.15 **7.6:** Kap 2.29; 2 Kor 3.6; Fil 3.3 **7.7:** Kap

3.20; 13.9; Sai 20.17 **7.8:** Kap 4.15 **7.10:** Sir 18.5;

Ez 20.11,13,21 **7.10:** 2 Kor 3.7 **7.12:** Sal 19.8; 119.137;

1 Tim 1.8 **7.15:** Gal 5.17 **7.18:** Kum 6.5; 8.21

7.22: Sal 1.2; Ef 3.16 **7.23:** Kap 6.13,19; Gal 5.17

24 Disgrasadu algin ku N sedu! Kin ku na libran de kurpu ku na leban pa mortu? **25** Deus obrigadu pabia di Jesus Kristu no Siñor!

Asin, ami propi N ta sirbi lei di Deus ku ña ntindimentu, ma N ta sirbi lei di pekadu ku ña naturesa di kurpu.

Vida na Spiritu

8 **1** I ka ten kondenason pa kilis ku liga ja ku Kristu Jesus, [ku ka ta yanda konformi vontadi di se kurpu, ma konformi Spiritu,] **2** pabia puder di Spiritu ku ta tisi vida juntu ku Kristu Jesus libran di puder di pekadu ku di mortu. **3** Deus fasi kil ku lei ka pudiba fasi, di manera ku no naturesa fraksi lei: i manda si Fiju ku kurpu suma no kurpu di pekadu, pa i sedu sakrifisiu pa pekadu, tambi pa i kondena pekadu na no naturesa, **4** pa mandamentu justu di lei pudi kumpridu na nos, ku ka na yanda na vontadi di no kurpu, ma na vontadi di Spiritu.

5 Kilis ku na yanda na se naturesa, se pensamentu ta bai pa kusas di se naturesa, ma kilis ku na yanda na Spiritu, se pensamentu ta bai pa kusas di Spiritu. **6** Si pensamentu bai pa kusas di naturesa,

i ta tisi mortu, ma si i bai pa kusas di Spiritu, i ta tisi vida ku diskansu.

7 Pensamentu di no naturesa i ini-misadi kontra Deus; i ka ta obdisi lei di Deus. Na bardadi i ka pudi. **8** Deus ka pudi kontenti ku kilis ku na yanda konformi se naturesa.

9 Abos, bo ka na yanda ja na vontadi di bo kurpu, ma na vontadi di Spiritu, si na bardadi Spiritu di Deus sta na bos. Kin ku ka tene Spiritu di Kristu, si dunu i ka del. **10** Si Kristu mora na bos, nin ku kurpu sta mortu pabia di pekadu, ma spiritu sta bibu, manera ku bo ojadu justu dianti di Deus. **11** Si Spiritu di kil ku lantanda Jesus di mortu sta na bos, ki algin ku lantanda Kristu di mortu tambi i na pui vida na bo kurpu mortal, pabia di si Spiritu ku sta na bos.

12 Asin ermons, no ten obriga-son, ma i ka ku no naturesa, pa no yanda suma ku no kurpu misti. **13** Si bo yanda suma ku bo kurpu misti, bo na muri, ma si, na puder di Spiritu, bo mata kustumus di bo kurpu, bo ta vivi. **14** Tudu kilis ku Spiritu di Deus na gia, elis i fijus di Deus. **15** Spiritu ku bo risibi i ka ta fasi bos katibu pa bo pudi torna ten medu, ma bo risibi Spiritu ku fasi bos fijus, ku ta pui pa no coma Deus, no falal: “Deus no Pape.” **16** E mesmu Spiritu ta junta ku no spiritu pa diklara kuma no sedu fijus di Deus. **17** Suma no sedu fijus, no na yarda rikesa di Deus. No na risibil juntu ku Kristu, si kontra no na sufri ku el pa no pudi tambi ten parti na si gloria.

7.25: 1 Kor 15.57 **8.2:** Kap 6.18,22; 7.24; Jon 8.36; Gal 5.1 **8.3:** Kap 3.20; Eb 7.18; 10.1 **8.3:** 2 Kor 5.21; Gal 3.13 **8.5:** Jon 3.6; 1 Kor 2.14; Gal 5.16 **8.6:** V 13; Gal 6.8 **8.7:** Tia 4.4 **8.9:** 1 Kor 3.16 **8.9:** Gal 4.6; 1 Ped 1.10-11 **8.11:** 1 Kor 6.14; 2 Kor 4.14; Ef 2.5 **8.13:** Gal 6.8; Ef 4.22-24; Kol 3.5 **8.15:** 1 Kor 2.12; 2 Tim 1.7; 1 Jon 4.18 **8.15:** Mar 14.36; Gal 4.4-7 **8.16:** 2 Kor 1.22; 5.5; Ef 1.13; 4.30; 1 Jon 4.13; 5.10 **8.17:** At 26.18; Gal 3.29; 4.7 **8.17:** At 14.22; Fil 1.29; 2 Tim 2.11-12

Gloria di futuru

18 Ami N ten sertesa kuma, sufrimentu de tempu, no ka pudi parsintil ku gloria ku na bin mostradu na nos. **19** Tudu ku Deus kumpu ta fama pa ki dia ku Deus na mostra kilis ku sedu si fijus, **20** pabia kusas ku Deus kumpu pirdi tudu se balur, e ka sedu nada. I ka pa se vontadi, ma i vontadi di kil ku başa elis, **21** na speransa di kuma, un dia, e kusas ki kumpu na libradu di katiberasku di podrisa, e na risibi liberdadi gloriosu di fijus di Deus. **22** No sibi kuma, te gosi, tudu ku Deus kumpu, i junta, i na jimi ku dur suma dur di partu. **23** I ka el son, ma anos tambi ku risibi purmeru pursenti di Deus, ku sedu si Spiritu, no na jimi dentru di nos, suma ku no na pera pa Deus fasinu si fijus, pa i libra no kurpu. **24** No sta salbu pabia di speransa. Si no oja kil ku no na pera, i ka speransa ja, pabia kusa ku algin na oja, kuma ki na peral? **25** Ma si no na pera kil ku no ka oja, no ta peral ku pasensa.

26 Di mesmu manera tambi Spiritu ta judanu na no frakesa, pabia no ka sibi manera diritu di pidi, ma Spiritu propi i ta pidi Deus pa nos ku jimidu ku ka pudi kontadu ku palabras. **27** Kil ku ta rabista korson i sibi kal ki pensamentu di Spiritu. I el, Spiritu, ku ta pidi pa krentis konformi vontadi di Deus. **28** No sibi kuma Deus ta usa tudu kusa pa ben di kilis ku amal, kilis ki coma suma ki distina. **29** Kilis ki kunsi disna di kumsada, tambi i distinaba ja elis pa e parsi suma si Fiju, pa ki

Fiju pudi sedu garandi na metadi di manga di ermon. **30** Kilis ki distinaba ja, tambi i coma elis. Kilis ki coma, tambi i fasi elis justu. Kilis ki fasi justu, tambi i da elis si gloria.

Kantiga di vitoria: Deus i pa nos

31 Dianti de kusas, ke ku no na fala gora? Si Deus i pa nos, kin ku na sta kontra nos? **32** Kil ku ka tuji nin propi si Fiju, ma i ntregal pabia di nos tudu, kuma tambi ki ka na bin patinu tudu kusas juntu ku el? **33** Kin ku na akusa kilis ku Deus kiji? I Deus ku na fasi elis justu. **34** Kin ku na kondena elis? Kristu Jesus, el ku muri, o minor, el ku lantandau na metadi di mortus, el ku sta na mon direita di Deus; tambi i na roga pa nos. **35** Kin ku na rapatinu di amor di Kristu? Kansera? o kasa-bi? o pirsigison? o fomi? o falta di ropa? o pirigu? o spada? **36** Suma ki sta skritu: “Pa amor di bo no sta na pirigu di mortu tudu dia; no na parsintidu suma karnel ku na bai matadu.” **37** Ma na tudu e kusas, no na sedu mas di ki vensiduris pabia di kil ku amanu, **38** pabia N fia kuma, nin mortu, nin vida, nin anju,

8.18: 2 Kor 4.17; 1 Ped 1.6-7 **8.19:** 1 Jon 3.2

8.23: 2 Kor 5.2-5 **8.23:** Luk 20.36; 21.28; Ef 1.14

8.24: 2 Kor 4.18; 5.7; Eb 11.1 **8.26:** Jon 12.27; Tia 4.3

8.26: Zak 12.10; 1 Kor 14.15; Ef 6.18 **8.27:** At 1.24; 1 Tes 2.4 **8.27:** 1 Jon 5.14 **8.28:** Kum 50.20; 2 Kor 4.17

8.28: Kap 9.24; 2 Tim 1.9; 1 Ped 2.9,21 **8.29:** Jer 1.5; Gal 1.15; Ef 1.5,11; 1 Ped 1.2 **8.29:** Jon 17.22; 2 Kor 3.18; Fil 3.21; 1 Jon 3.2 **8.29:** Eb 2.11-13 **8.30:** 1 Kor 6.11

8.30: Jon 17.22 **8.31:** Num 14.8-9; Sal 118.6

8.33: Is 50.8-9; 54.17; Apok 12.10-11 **8.34:** Mar 16.19; At 2.33; Eb 7.25; 1 Ped 3.18,22; 1 Jon 2.1 **8.36:** Sal 44.11, 22; 1 Kor 4.9; 15.30-31; 2 Kor 4.10-11 **8.37:** 1 Kor 15.57; 2 Kor 2.14; 1 Jon 4.4; 5.4; Apok 12.11 **8.38:** Ef 1.20-21; 6.12; Kol 1.16; 2.15; 1 Ped 3.22

nin otridadi, nin puder di dimoniu, nin e tempu li, nin tempu futuru,
39 nin altura, nin fundura, nin utru kriatura, ka na pudi rapatinu di amor di Deus ku sta na Kristu Jesus no Siñor.

Deus ku si pobu

9 **1** N na konta bardadi. Ami i di Kristu, N ka ta konta mintida. Ña konsiensia, bas di puder di Spiritu Santu, i na konfirma ña palabra, **2** kuma N ten garandi tristesa ku dur ku ka ta kaba na ña korson, **3** tok N ta tenba vontadi di sta bas di praga, separadu di Kristu, pa amor di ña ermons ku sedu ña parentis di sangi. **4** I elis ku sedu israelitas; Deus fasi elis si fijus, i rapati gloria ku elis, i fasi kontratu ku elis, i da elis lei; i elis ku ten sirmonia di bardadi, ku purmesas. **5** I elis ku sai na jorson di papes antigü. Na ladu di familia, Kristu sai na ki jorson. El i sta riba di tudu, i sedu Deus ku dibi di ngabadu pa sempri! Amen.

6 I ka suma palabra di Deus mai-na. I ka tudu kilis ki di sangi di Israel ku sedu israelita, **7** nin i ka tudu ki fiju di Abraon pabia i sedu di si jorson, ma Deus fala Abraon: “I fijus di Isak ku na comadu bu jorson.” **8** Ke ku N misti fala: i ka fijus di sangi di Abraon ku ta sedu fijus

di Deus, ma i fijus ku Deus fala-ba del ku kontadu suma si jorson. **9** Purmesa ku Deus dalba i es: “Na tempu markadu N na bin; Sara na tene un fiju.”

10 I ka son es, ma Rebeka tambi i teneba bariga di un omi ku sedu Isak no pape. **11-12** Deus falal kuma mas garandi i na sirbi mas pikininu. I fala es antis di mininus padidu, oca e ka fasi nin ben nin mal, pa planu di Deus pudi sedu fir-mi; i ka pabia di kusas ku mininus fasi, ma i suma ku Deus kuji, i co-ma. **13** Skritura fala: “N ama Jakó ma N pui Esaú aparti.”

14 Ke ku no na fala gora? Nta Deus i injustu? Nau, i ka injustu. **15** I fala Moisés: “N ta ten miserikordia di kil ku N misti ten; N ta ten pena di kil ku N misti ten.” **16** I ka ta sedu kon-formi kil ku omi misti, o ki fasi, ma i konformi miserikordia di Deus. **17** Na Skritura Deus fala Faraó: “E ku manda N lantandau, pa N mostra ña puder na bo, pa ña nomi kontadu na tudu mundu.” **18** Asin Deus ta ten pena di kil ki misti; si i misti i ta fasi algin korson duru.

Kastigu ku miserikordia di Deus

19 Bu pudi puntan: “Ke ku manda Deus na oja inda kulpa na omi? Kin ku pudi nega si vontadi?” **20** Abo i kin, omi, ku na diskuti ku Deus? Nta puti ta punta kil ku kumpul: “Pabia di ke ku bu kumpun de ma-nera?” **21** O kumpudur di puti ka ten diritu pa toma un bokadu di la-ma pa i fasi un puti di mas balur, i fasi utru tambi ku menus balur?

8.39: Jon 10.28; Kol 3.3 **9.1:** Kap 1.9; 2 Kor 11.31; Gal 1.20; 1 Tim 2.7 **9.3:** Sai 32.32 **9.4:** Sai 4.22; Lei 14.1; Luk 1.72-73; At 3.25 **9.5:** Kap 1.3,25; 11.28; Lei 10.15; Jon 1.1; Eb 1.8; 1 Jon 5.20 **9.6:** Kap 2.28-29; 4.12,16 **9.6:** Kum 21.12 **9.9:** Kum 18.10,14 **9.11-12:** Kum 25.23 **9.13:** Mal 1.2-3 **9.14:** Lei 32.4; 2 Kron 19.7 **9.15:** Sai 33.19 **9.17:** Sai 9.16; Dit 16.4 **9.20:** Is 29.16 **9.21:** Jer 18.4; 2 Tim 2.20

22 Ke ku no ten ku fala si Deus misti mostra si raiba, i misti tambi pa jinti kunsi si puder? El i sufri ku manga di pasensa kilis ku mersiba kastigu, ku na bai pa pirdison. **23** I misti tambi mostra rikesa di si gloria na nos ki ten pena del, kilis ki purpara disna pa risibi e gloria. **24** Deus comanu tambi, i ka son na metadi di judeus, ma tambi na metadi di jintius. **25** I el ku Deus fala na libru di Oseias:

“Kilis ku ka seduba ña pobu,
N na coma elis ‘ña pobu.’
Rasa ku N ka kiriba,
N na comal ‘ña kiridu.’” **26** I fala tambi:
“Na ki kau ki faladuba: ‘Abos i ka ña pobu,’
la ke na comadu: ‘fijus di Deus bibu.’” **27** Oca Isaias na konta di Israel, i yalsa vos, i fala:
“Nin ku pobu di Israel sedu ciu suma reia di mar,
ma un bokadu son ku na sedu salbu,
28 pabia Siñor i ka na tarda fasi si justisa kompletu riba di tudu mundu.” **29** I suma ku Isaias tarda fala:
“Si Siñor ku ten tudu puder ka disanuba jorson,
no na bidaba suma Sodoma,
no na parsiba ku Gomora.”

30 Ke ku no na fala gora? No na fala kuma jintius ku ka na buskaba sedu justu, e bin ojadu justu pabia di se fe, **31** ma pobu di Israel, ku pega tras di lei pa e pudi ojadu justu, e ka yangasal. **32** Pabia di ke? Pabia e ka buskal ku fe, ma e na lida pa

buskal ku kusas ke ta fasi. E mbaransa na “pedra di da tapada”, **33** suma ki sta skritu:

“Bo oja, N na pui na Sion un pedra di da tapada,
un roca ku na pui elis kai.
Kin ku fia nel ka na fika ku borgoña.”

Judeus nega pa Deus fasi elis justu

10 **1** Ermons, disežu di ña korson ku ña orason pa Deus i pa Israel sedu salbu. **2** Ami N sedu tustumuna kuma e misti sirbi Deus dimas, ma e ka ten ntindimentu. **3** E ka kunsi manera ku Deus ta fasi jinti justu. E buska sedu justu na se propri manera; e ka seta manera ku Deus ranja pa elis. **4** Kristu i kabantada di lei di Moisés, pa tudu kilis ku seta Kristu pudi ojadu justu.

5 Moisés skirbi aserka di kumpri lei pa ojadu justu; i fala kuma, kil ku fasi e kusas di lei, i ta vivi na lei. **6** Aserka di sedu justu pabia di fe, i fala: “Ka bu punta na bu korson: ‘Kin ku na subi na seu?’” (ku sedu pa bai tisi Kristu di riba) **7** “o: ‘Kin ku na ria na koba fundu?’” (ku sedu pa fasi Kristu lanta na metadi di mortus). **8** Kusa ki fala i asin: “Palabra sta pertu di bo, na bu boka, na bu korson,” ku sedu e palabra di fe ku no prega, **9** kuma, si ku bu boka

9.23: Kap 8.28-30; Ef 1.7; 3.16; Fil 4.19 **9.24:** Kap 3.29-30

9.25: Os 2.23 **9.26:** Os 1.10 **9.27:** Is 10.22-23

9.29: Is 1.9 **9.30:** Kap 1.17; 4.11; 10.20 **9.31:** Kap 11.7; Gal 5.4 **9.32:** Luk 2.34 **9.33:** Sal 118.22; Is 8.14; 28.16; Mat 21.42 **9.33:** Kap 10.11 **10.4:** Mat 5.17; Gal 3.24

10.5: Sir 18.5; Ne 9.29; Ez 20.11; Gal 3.12

10.6: Lei 30.12-14 **10.9:** Luk 12.8; At 8.37

bu diklara kuma Jesus i Siñor, na bu korson bu fia kuma Deus lantandal na metadi di mortus, bu na sedu salbu. **10** Ku korson no ta fia pa no ojadu justu; ku boka no ta konta pa no yangasa salbason.

11 Skritura fala kuma tudu ku setal ka ta pasa borgoña. **12** Deus ka ta diferensia judeu ku kil ki ka judeu. Ki mesmu algin i Siñor di tudu; i riku pa tudu ku ta comal, **13** pabia “Tudu kil ku coma nomi di Siñor i ta sedu salbu.”

14 Kuma ke na coma kil ke ka fia nel? Kuma ke na fia na kin ke ka obi faladu del? Kuma ke na obi si i ka ten kin ku na konta? **15** Kuma ke na konta si e ka mandadu? Suma ki sta skritu: “Bonitu i pes di kilis ku ta konta Bon Noba!”

16 Ma i ka tudu ku seta e Bon Noba. Isaias punta: “Siñor, kin ku seta no rekadu?” **17** Asin, obi rekadu ta danu fe. Rekadu bin di palabra di Kristu.

18 Ma N na punta: Nta e ka obi? Sertamenti e obi.

“Se vos sai pa tudu tera;
se palabra bai te na kau mas
lunju di mundu.” **19** N punta
inda: Israel ka sibiba es?

Moisés purmeru i fala:

“N na pui bos na kumbosadia
ku kilis ku ka sedu pobu.

10.11: Kap 9.33 **10.12:** Kap 3.29; At 15.9; 1 Kor 12.13;
Gal 3.28; Kol 3.11 **10.13:** At 2.21 **10.14:** Titu 1.3
10.15: Is 52.7 **10.16:** Eb 4.2 **10.16:** Is 53.1
10.18: Sal 19.4; Mat 24.14; At 1.8; Kol 1.6,23
10.19: Kap 11.11; Lei 32.21 **10.20:** Kap 9.30; Is 65.1-2
11.1: 1 Sam 12.22 **11.1:** At 22.3; 2 Kor 11.22; Fil 3.5
11.3: 1 Re 19.10,14 **11.4:** 1 Re 19.18 **11.5:** Kap 9.27
11.6: Kap 4.4-5; Lei 9.4-5 **11.7:** Kap 9.31; 10.3
11.8: Is 6.9-10; 29.10 **11.9:** Sal 69.22-23

N na pui bos raiba ku un pobu
ku ka ten ntindimentu.”

20 Isaias osa skirbi kuma
Deus fala:

“Kilis ku ka buskan, e ojan.

N parsi pa kilis ku ka punta
pa mi.” **21** Ma i fala tambi di
Israel:

“Tudu dia N distindi ña mon
pa un pobu rebeldi, ntemus.”

Futuru di Israel

11 **1** E ku manda N na punta:
Nta Deus nega si pobu? I ka
nega elis. Ami i israelita, di jorson
di Abraon, di rasa di Benjamin.
2 Deus ka nega si pobu ki kundi dis-
na di kumsada. O bo ka sibi ke ku
Skritura konta di Elias, kuma ki
papia ku Deus kontra Israel? I fala:
3 “Siñor, e mata bu anunsiaduris, e
bati bu altaris; i ami son ku fika; e
na buska ña vida.” **4** Kuma ku Deus
ruspundil? I falal: “N guarda pa mi
seti mil omi ku ka finka juju dian-
ti di Baal.” **5** Asin tambi, ne tempu,
i fika un restu ku Deus kuji na si
fabur. **6** Si i pa fabur, i ka pabia di
kusas ke fasi. Si i ka asin, fabur ka
ta sedu fabur.

7 Nta i ke? Kil ku Israel na buska
i ka yangasal, ma kilis ku kujidu e
yangasal. Ki utrus bida duru. **8** Su-
ma ki sta skritu:

“Deus da elis spiritu kingitidu,
ujus pa ka oja, orejas pa ka
obi,

te aos.” **9** Davi fala:

“Se festas ta bida lastru ku
armadilia
ku mbaransa pa se kastigu,

10 pa se ujus sukurus pa ka e oja,
se kostas pa e fika sempri dobradu.”

11 Nta N punta: E mbaransa pa e pudi kai? Nau, i ka el. Pabia di se kaida salbason bin pa kilis ki ka judeu, pa lantanda judeus kumbosadia. **12** Si kaida di judeus tisi rikesa pa mundu, tambi si se mingua tisi rikesa pa kilis ki ka judeu, ku fadi gora ora ke riba pa se forsa!

13 I abos ki ka judeu ku N na papia ku el. Suma ku N sedu apostolu di kilis ki ka judeu, N ten garanda sa na ña tarbaju, **14** pa N jubi si di kualker manera N pudi lantanda kumbosadia na jinti di ña rasa, pa utrus pudi salba. **15** Oca Deus nega judeus, i yabri kamiñu pa mundu torna si amigu. Ora ku Deus torna seta judeus, ke ki na sedu? I na sedu vida pa kilis ku sta mortu. **16** Si Deus dadu purmeru padas di pon, tudu pon i pa el. Si i dadu tambi rais, tudu ramu i di sil. **17** Si utru ramus kebradu, abo ku sedu olivera brabu bu njujadu na lugar delis, bu ten parti na rais ku liti di olivera, **18** ka bu njata kontra ki ramus kebradu. Si bu na njata, lembra kuma i ka abo ku nuenta rais, ma i rais ku nuenta.

19 Bu na fala: “Ramus kebradu pa N pudi njujadu na se lugar.” **20** I sta bon! E kebradu pabia di se falta di fe. Abo bu sta firmi pabia di bu fe. Ka bu ronka, ma ten medu. **21** Si Deus ka disa ramu natural, talves i ka na disau tambi. **22** Pensa na manera ku Deus i bon, ma tambi i risu. Pa kilis ku kai i ta risu ku elis, ma pa bo i ta

bon, si bu kontinua na si bondadi. Si i ka asin, tambi bu na kortadu. **23** Elis tambi, si e ka kontinua na se falta di fe, Deus ta njuja elis, pabia i ten puder pa torna njuja elis. **24** Si bu kortadu na olivera brabu, bu njujudu na olivera puru kontra naturesa, ku fadi kil ku sedu olivera propi pa i torna njujadu na si propi olivera.

25 Ermons, N misti pa bo sibi e sigridu, pa bo ka yalsa ombra, kuma ndurusimentu bin riba di Israel pa un tempu markadu, tok numeru di jintius ku na yentra kompleta. **26** Asin tudu Israel na sedu salbu, suma ki sta skritu:

“Libertadur na bin di Sion;
i na tira tudu maldadi di Jakó.

27 Es i ta sedu ña kontratu ku elis ora ku N tira se pekadu.”

28 Na ladu di Bon Noba elis i inimigu pabia di bos, ma, suma Deus kuji elis, e sedu amadu pabia di se papes antigu. **29** Deus ka ta muda si sintidu pa kilis ki kuji, i pati kusas. **30** Abos purmeru ba bo disobdisi Deus, ma gosi bo yangasa miserikordia pabia di disobdiensia di judeus. **31** Asin tambi e disobdisiba pa e pudi yangasa miserikordia pabia di miserikordia ku bo yangasa. **32** Pabia Deus

11.11: Kap 10.19; At 13.46 **11.13:** At 22.21; 2 Tim 1.11

11.14: 1 Kor 9.22; Tia 5.20 **11.16:** Sir 23.10

11.17: Jer 11.16 **11.18:** 1 Kor 10.12 **11.20:** Kap 12.16

11.22: Jon 15.9-10; 1 Kor 15.2; Eb 3.6,14 **11.25:** Luk 21.24;

Apok 7.9 **11.26:** Sal 14.7; Is 59.20-21 **11.27:** Is 27.9;

Jer 31.31-34; Eb 8.8; 10.16-17 **11.28:** Lei 10.15

11.29: Num 23.19 **11.32:** Kap 3.9

kondenar tudu jinti pabia di disobdiensia, pa i pudi usa di miserikordia pa tudu.

Kantiga di adorason

- 33** O fundura di rikesa di jiresa di Deus,
ku si kuñisimentu!
Kin ku pudi splika kusas ki disidi?
Kin ku pudi ntindi si planu?
- 34** Kin ku ciga di kunsipensamentu di Siñor?
Kin ku sedu si konsijadur?
- 35** O kin ku dal purmeru pa i kumsa bin torna si dunu?
- 36** Tudu kusa, i el ku kumpul, el ku ta sustental; i pa el tambi. Gloria pa el pa sempri! Amen.

Ntrega Deus bu vida

12 ¹Asin ermons, pabia di garranti amor di Deus, N na pidi bos pa bo ntrega bo kurpu pa i sedu suma un sakrifisiu bibu, dedikadu son pa el, pa kontental. Es ki adorason ku bo dibi di fasi. ²Ka bo fasi suma ku mundu na fasi,

11.33: Jo 11.7 **11.34:** Jo 15.8; Is 40.13-14
11.35: 1 Kron 29.14 **11.36:** 1 Kor 8.6; Kol 1.16
11.36: Gal 1.5; Ef 3.21; 1 Tim 1.17; 2 Tim 4.18; Eb 13.21; Jud 25; Apok 1.6 **12.1:** Kap 6.13; 1 Kor 6.20; 1 Ped 2.5
12.2: 1 Ped 1.14; 1 Jon 2.15 **12.2:** Ef 4.23; Kol 3.10
12.2: Jon 4.34; Ef 5.17; 1 Tes 4.3 **12.3:** Kap 1.5; Gal 2.9; Ef 3.2 **12.3:** Dit 25.27; Gal 6.3 **12.3:** 1 Kor 12.11; Ef 4.7
12.4: 1 Kor 10.17; 12.12,14-31; Ef 1.23; 4.16,25; 5.30; Kol 1.24 **12.6:** 1 Kor 12.4-11,28; 1 Ped 4.10
12.7: At 20.28; Ef 4.11 **12.8:** At 15.32; 1 Kor 14.3; 1 Ped 5.2 **12.8:** 2 Kor 9.7 **12.9:** 1 Tim 1.5; 1 Ped 1.22; 4.8; 1 Jon 3.18 **12.9:** Am 5.15 **12.10:** Fil 2.3; 1 Tes 4.9; Eb 13.1; 2 Ped 1.7 **12.11:** Apok 3.15 **12.12:** Kap 5.2; 15.13; Eb 3.6 **12.12:** Tia 1.4 **12.12:** Luk 18.1; Ef 6.18; Kol 4.2; 1 Tes 5.17 **12.13:** 2 Kor 9; Eb 6.10; 13.2,16; 1 Ped 4.9; 1 Jon 3.17

ma bo disa Deus arnoba bo pensamentu, pa rabida bo manera di yanda. Asin bo ta pudi rapara kal ki vontadi di Deus, kil ki bon, i perfitu, i sabi.

³Pabia di tarbaju ku Deus dan, N ta konta kada un di bos pa ka i pui si kabesa na lugar ki ka yangasa, ma kada kin ta pensa pa si kabesa pensamentu justu, suma midida di fe ku Deus dal. ⁴Suma ku na un kurpu i ten manga di parti kada un parti ten si tarbaju diferenti, ⁵asin tambi anos no ciu, ma no sedu un kurpu son na Kristu. Kada kin sedu un parti ku liga ku utrus.

⁶No ten diferenti dons suma ku Deus patinu. Asin si algin ten don di anunsia rekadu di Deus, i ta tarbaja ku el konformi fe ki ten. ⁷Si i di tarbaju pratiku, i ta tarbaja. Si i di nsina, pa i ten vontadi di nsina. ⁸Si i pa konsija jinti, nta pa i konsija. Kil ku ta rapati, pa i da ku mon abertu. Kil ku na manda, pa i manda ku forsa di vontadi. Kil ku na juda pobris, pa i fasil ku alegria.

Manga di konsiju

⁹Ka bo ten amor finjidu. Bo nega mal; bo pega na kil ki bon. ¹⁰Bo ama ḥnutru di tudu bo korson, suma ermons. Bo da ḥnutru purmeru lugar ku risipitu.

¹¹Ka bo sedu divagarosu na tarbaju, ma bo sedu kinti na spiritu pa sirbi Siñor. ¹²Bo kontenti na sperransa ku bo ten, bo ten pasensa na foronta, bo pega tesu na orason. ¹³Bo juda krentis ku ten nesesidadi, bo sedu gasijadur di ospri.

14 Bo pidi benson pa kilis ku ta pirsigi bos. Bo bensua elis; ka bo maldisua elis. **15** Bo kontenti ku kilis ku sta kontenti, bo cora ku kilis ku na cora. **16** Bo sedu unidu entri bos. Ka bo buska garandesa ma bo sedu amigu di jinti umildi. Ka bo oja na bo kabesa kuma bo sibi.

17 Ka bo torna ningin mal pa mal. Bo buska sedu retu dianti di tudu jinti. **18** Bo fasi mas ku bo pudi pa ten pas ku tudu jinti. **19** Na ermons, ka bo vinga, abos propi, ma bo disal pa Deus, pabia i sta skritu kuma Siñor fala: “Vingansa i di mi. I ami ku na torna.” **20** Asin,

“Si bu inimigu tene fomi, dal pa i kume.

Si i tene sedi, dal pa i bibi, pabia si bu fasi asin, bu na fasil rostu kinti ku borgoña.” **21** Ka bu disa mal ngañau, ma ngaña mal ku ben.

Obdisi otridadi

13 **1** Kada kin dibi di obdisi otridadi ku sta riba del, pabia i ka ten otridadi ku ka bin di Deus. Otridadi ku ten, Deus ku pul. **2** E ku manda kin ku sta kontra otridadi i sta kontra kil ku Deus manda. Kilis ku nega obdisi e na tisi kondenason riba di se kabesa. **3** Kilis ku ta fasi ben e ka pirsisa di ten medu di polisia, ma son kilis ku ta fasi mal. Bu misti fika libri di medu di otridadi? Ba ta fasi ben; i ta ngabau. **4** El i sta na sirvis di Deus pa ben di bo. Ma si bu fasi mal, bu ten ku medi, pabia i ka ta tisi ki spada amonton. I sta na sirvis di Deus; i vingadur pa

kastiga kil ku fasi mal. **5** E ku manda bo dibi di obdisil. I ka son pabia di kastigu, ma tambi i pabia di bo konsiensiā. **6** Bo dibi di paga mpustu, pabia e sta na sirvis di Deus pa e pudi fasi e tarbaju propi. **7** Asin, bo da kada kin kil ku bo dibi di da. Bo paga kontribusion pa kil ku bo dibi di paga. Bo paga mpustu pa kil ku bo dibi di paga. Bo da rispitu ku onra pa kilis ku ten diritu di risibil.

Manera di trata utru jinti

8 Ka bo dibi ningin nada, son amor pa ɻutru, pabia kil ku ama si kumpañer, i kumpri lei. **9** Na bardadi, “Ka bu dita ku kin ku bu ka kasa ku el,” “Ka bu mata,” “Ka bu furta,” “Ka bu lantanda falsu tustumuñu,” “Ka bu kubisa,” ku kualker utru mandamentu ku ten, i sta juntu ne un palabra: “Ama bu kumpañer suma bo propi.” **10** Kil ku ten amor i ka ta fasi si kumpañer mal. E ku manda, kil ku ten amor i ta kumpri tudu lei.

11 Bo fasi asin, suma ku bo sibi tempu ku no sta nel, kuma ora ciga pa no korda di sonu, pabia no libertason sta mas pertu gosi di ki oca no seta Kristu. **12** Noti pasa ja; dia ciga. No dispi tudu kusas ku ta fasidu na sukurū; no bistī armadura di lus. **13** No yanda onestu, suma kin

12.14: Mat 5.44 **12.15:** 1 Kor 12.26 **12.16:** 1 Kor 1.10;

2 Kor 13.11; Fil 2.2; 3.15; 1 Ped 3.8 **12.17:** Dit 20.22;

2 Kor 8.21 **12.18:** Kap 14.19; Mar 9.50; Eb 12.14

12.19: V 17; Sir 19.18; Lei 32.35; Eb 10.30

12.20: Dit 25.21-22 **13.1:** Titu 3.1; 1 Ped 2.13

13.1: Dan 2.21; Jon 19.11 **13.3:** 1 Ped 2.14; 3.13

13.5: Ekl 8.2 **13.7:** Mat 22.21 **13.8:** Mat 7.12; Gal 5.14;

Kol 3.14; Tia 2.8 **13.9:** Sai 20.13-17; Sir 19.18;

Mat 22.39-40 **13.11:** Ef 5.14 **13.12:** Ef 5.11; 6.11-13;

Kol 3.8; 1 Tes 5.8 **13.13:** Fil 4.8

ku na yanda di dia. Ka no yanda na wukesa, na camidera, na vida susu, na puku borgoña, na jusia, nin na nveža,¹⁴ ma bo kubri ku armadura di Siñor Jesus Kristu. Ka bo alimenta mau disežu di bo naturesa.

Ka bu julga bu ermon

14¹Bo risibi kil ki fraku na fe; ka bo diskuti ku el na sintidu ki ten.²Utru ta oja kuma tudu kusa pudi kumedu. Utru ki fraku na fe ta kume son ortalisa.³Kil ku na kume tudu kusa, ka i njuti kil ku ka na kume. Kil ku na kume son ortalisa pa ka i julga kil ku na kume tudu kusa, pabia Deus setal.⁴Abo i kin ku na julga kriadu di utru? Pa si propi patron ki sta sikidu o ki kai. Ma i na firma, pabia Siñor ten puder pa firmantal.

⁵Un ta diferensia dias, ma utru ta oja kuma tudu dia i mesmu. Kada kin dibi di ten sertesa na si kabesa propi.⁶Kil ku fasi kasu di dia, i fasil pa Siñor. Kil ku kume tudu kusa, i ta kume na fiansa di Siñor, pabia i ta fala Deus obrigadu. Kil ku ka na kume utru kusa, i pa Siñor ki ka na kumel; i ta fala tambi Deus obrigadu.⁷Nin un di nos ka na vivi son pa si kabesa, nin i ka na muri pa si

13.13: Luk 21.34; Tia 3.14; 1 Ped 4.3 **13.14:** Gal 3.27; 5.16; Ef 4.24; Kol 3.10; 1 Ped 2.11 **14.1:** Kap 15.1; 1 Kor 8.7,9,11; 9.22 **14.2:** Mat 15.11; At 10.15; 1 Kor 10.25-28; 1 Tim 4.4; Titu 1.15 **14.3:** Kol 2.16
14.4: Tia 4.12 **14.5:** Gal 4.10 **14.6:** 1 Kor 10.31; 1 Tim 4.3-4 **14.7:** 1 Kor 6.19-20; 2 Kor 5.15; Gal 2.20
14.8: At 21.13 **14.9:** Mat 22.32 **14.10:** At 10.42; 17.31; 2 Kor 5.10 **14.11:** Is 45.23; Fil 2.10 **14.12:** Ekl 11.9; Mat 12.36; 1 Ped 4.5 **14.13:** 1 Kor 8.9-10; 10.32; 2 Kor 6.3 **14.17:** 1 Kor 8.8; Kol 2.16 **14.18:** 2 Kor 8.21
14.19: Kap 12.18; Sal 34.14 **14.19:** Kap 15.2; 1 Kor 14.12, 26; 1 Tes 5.11

kabesa.⁸Si no vivi, no vivi pa Siñor. Si no muri tambi, no muri pa Siñor. De manera, si no vivi o no muri, no sedu di Siñor.⁹I pabia des ku Kristu muri, i torna bibu, pa i sedu Siñor di mortus ku bibus.¹⁰Abo, pa ke ku bu na julga bu ermon? O abo tambi, pa ke ku bu na njuti bu ermon? Anos tudu no ten ku parsi dianti di tribunal di Deus.¹¹I sta skritu:

“Siñor jurmenta pa si vida kuma tudu juju ten ku dobra si dianti; tudu jinti ten ku konta klaru kuma el i Deus.”¹²Asin, kada un di nos na da konta di si kabesa dianti di Deus.

Liberdadi ku amor

¹³Ka no julga mas njutru. I minor bo pui sintidu pa ka pui kusa ku na mbaransa bo ermon, pa pul pa i kai na pekadu.¹⁴Ami N sibi ku tudu sertesa, na ña union ku Siñor Jesus, kuma i ka ten kumida ku Deus misti pa ka no kume, ma, si un algin kuda kuma un kusa ka dibi di kumedu, nta pa ki algin i ka puru.¹⁵Si bu na pui bu ermon tristi pabia di kusa di kume, nta bu ka na yanda ja suma ku amor manda. Abo, pabia di kumida ka bu pirdinti bu ermon ku Kristu muri pa el.¹⁶Ka bo disa jinti fala mal di kusa ku bo oja kuma i bon.¹⁷Renu di Deus i ka kumida, nin bibida, ma i pa tene vida justu ku pas ku alegria ku Spiritu Santo ta da.¹⁸Kin ku na sirbi Kristu asin, Deus ta kontenti ku el; jinti ta setal.

¹⁹Asin, no ba ta sigi kusa ku ta tisi pas, ku ta judanu pa no edifika

ŋutru. ²⁰Ka bu dana tarbaju di Deus pabia di kumida. Bardadi, tu-du kumida pudi kumedu, ma i mal pa kume un kusa ku na pui utru mbaransa. ²¹I minjor ka bu kume karni, nin bibi biňu, nin fasi utru kusa ku na pui bu ermon pa i kai na pekadu, o pa i fraksi. ²²Fe ku bu ten dentru di bo, guardal entri bo ku Deus. Sortiadu i kil ku ka ta sinti kulpadu si i na fasi un kusa ki oja kuma i dibi di fasi, ²³ma kil ku ten duvida, si i kume, i sta kondenadu, pabia i ka na kume ku fe. Tudu ku ka bin di fe i pekadu.

Dever di agrada utru jinti

15 ¹Anos ku sedu forti, no dibi di juda frakus na se frakesa. No ka dibi di fasi no propi vontadi, ²ma kada un di nos dibi di agrada si ermon pa ben del, pa i pudi kirsi na fe. ³Nin Kristu ka agrada si kabesa, suma ki sta skritu: “Njurias di kilis ku na njuriau kai riba di mi.” ⁴Tudu ku skirbiduba purmeru na palabra di Deus i skirbidu pa nsinanu, pa danu pasensa ku koražen, pa no pudi ten speransa. ⁵Deus ku ta da pasensa ku koražen ta juda bos pa bo sinti mes-mu kusa pa ŋutru, pa sigi isemplu di Kristu Jesus, ⁶pa abos tudu juntu, bo pudi da gloria pa Deus, Pape di no Siñor Jesus Kristu.

Bon noba pa kilis ki ka judeu

⁷Asin, abos fortis ku frakus, bo risibi ŋutru, suma tambi Kristu ri-sibinu, pa gloria di Deus. ⁸N fala kuma Jesus Kristu fasidu servu di judeus, pa mostra kuma Deus i di

bardadi, pa i konfirma purmesas ku Deus fasi no papes antigü, ⁹tambi pa jintius da Deus gloria pa si miserikordia, suma ki sta skritu:

“E ku manda N na ngabau na metadi di jintius;
N ta kanta na bu nomi.”

¹⁰Utru bias i fala:
“Abos jintius, bo kontenti
juntu ku si pobu.” ¹¹Mas un
bias i fala:

“Bo ngaba Siñor, abos tudu
jintius;
tudu rasas pa e ngabal.”

¹²Isaias fala tambi:
“I na ten un algin na jorson di
Jesé^{14.22: 1 Jon 3.21}
ku na lanta pa guberna
jintius;
jintius na pera nel.” ¹³Asin
Deus, ku ta da speransa, ta
inci bos di kontentamentu
ku pas pabia di bo fe, pa bo
pudi ten garandi speransa
na puder di Spiritu Santu.

Paulu fala di si tarbaju

¹⁴Na ermons, ami propi N ten
sertesa kuma abos bo inci ku
bondadi ku kuñisimentu, bo sibi
konsija ŋutru. ¹⁵N ten koražen pa
skirbi bos pa N pudi leembranta bos
utru kusas, pabia di fabur ku Deus
dan ¹⁶pa N sedu servu di Jesus

14.22: 1 Jon 3.21 **14.23:** Titu 1.15 **15.1:** Kap 14.1;

Gal 6.1 **15.1:** 1 Kor 10.24; Fil 2.4,21 **15.2:** Kap 14.19

15.3: Mat 26.39; Jon 5.30; 6.38 **15.3:** Sal 69.9

15.4: Kap 4.23-24; 1 Kor 10.11; 2 Tim 3.16-17

15.5: Kap 12.16; At 4.32 **15.6:** At 4.24 **15.8:** Mat 15.24;

Jon 1.11; At 3.25-26 **15.8:** 2 Kor 1.20 **15.9:** Sal 18.49

15.10: Lei 32.43 **15.11:** Sal 117.1 **15.12:** Is 11.1,10

15.13: Kap 12.12; 14.17 **15.15:** Kap 1.5 **15.16:** Kap 11.13;

1 Tim 2.7 **15.16:** Is 66.20; Fil 2.17

Kristu pa leba si palabra pa jintius, pa N tarbaja na anunsiu di Bon Noba di Deus, pa jintius pudi setadu suma oferta ku Spiritu Santu sanctifica.¹⁷ Asin, juntu ku Jesus Kristu, N pudi sinti garandesa na ña tarbaju pa Deus.¹⁸⁻¹⁹ N ka na osa fala nada, son kil ku Kristu fasi atraves di ña mon, palabra ki dan pa N fala, ku kil ku N fasi ku puder di sinal ku milagri, na puder di Spiritu di Deus, pa jintius pudi obdisi Deus. Asin N kumsa na Jerusalen, N da volta tok N ciga na Ilíriku, N kaba konta Bon Noba di Kristu.²⁰ Asin N fasi forsa pa N konta Bon Noba na lugaris ku nunka e ka obi faladu di nomi di Kristu, pa N ka kumpu riba di alisersu di utru,²¹ ma suma ki sta skritu:

“Kilis ku nunka ka kontadu del, e na ojal;
kilis ku nunka ka obi faladu del, e na ntindi.”

Planu di Paulu pa visita Roma

²² Manga di bias N misti bai jubi bos, ma sempri N tujidu.²³ Gosi N ka ten mas ke ku na maran ne lugar. Suma manga di anu N ten garandi vontadi di bai visita bos,²⁴ N misti fasil ora ku N na bai Spaña. Na kamiñu pa la N pudi oja bos; bo ta judan na kamiñu pa la, dipus

15.18-19: At 19.11; 21.19; 2 Kor 12.12 **15.21:** Is 52.15

15.22: Kap 1.13; At 19.21; 1 Tes 2.18 **15.24:** At 15.3

15.25: At 19.21; 24.17 **15.26:** 1 Kor 16.1-2; 2 Kor 8.1,4; Gal 2.10 **15.27:** 1 Kor 9.11; Gal 6.6 **15.29:** Kap 1.11

15.30: 2 Kor 1.11; Kol 4.12 **15.31:** 2 Tes 3.2

15.33: Kap 16.20; 1 Kor 14.33; 2 Kor 13.11; Fil 4.9; 1 Tes 5.23; 2 Tes 3.16; Eb 13.20 **16.1:** At 18.18

16.2: Fil 2.29; 3 Jon 5-8 **16.3:** At 18.2

ku N goza un tempu juntu ku bos.²⁵ Gosi N na bai Jerusalen pa bai juda krentis,²⁶ pabia igrežas di Masedonia ku Akaia e oja kuma e dibi di lantanda un oferta pa juda pobris na metadi di krentis na Jerusalen.²⁷ E oja kuma i bon pa e fasi asin; bardadi e ten obrigason di fasil pabia, si judeus rapati ku elis kusas spiritual, elis tambi e dibi di rapati ku judeus kusas material ke tene.²⁸ Dipus ku N kaba e tarbaju di ntrega elis oferta, N ta sai di la, N pasa pa bos na kamiñu ku N na bai pa Spaña.²⁹ N sibi kuma, ora ku N bai visita bos, N na ciga incidu di benson di Kristu.

³⁰ Ermons, N na pidi bos, na nomi di no Siñor Jesus Kristu, pa amor ku Spiritu ta danu, pa bo luta juntu ku mi na bo orason pa mi,³¹ pa N pudi kapli di kilis na Judeia ki ka krenti, tambi pa krentis na Jerusalen seta e oferta ku N na leba;³² asin, na vontadi di Deus, pa N ciga la na bo metadi ku alegria, pa N pudi arnoba forsa juntu ku bos.³³ Deus, no fonti di pas, pa i sta ku bos tudu. Amen.

Manteñas

16 ¹N ntrega bos no irma Febe ku ta tarbaja na igreža di Senkreia, ²pa bo risibil na nomi di Siñor suma ku krentis dibi di risibi ñutru. Bo judal ku tudu ki pirpisa di bos, pabia el i juda manga di jinti; ami tambi i un delis.

³ Bo fala Prisila ku Ákila manteña, ña kumpañeris na tarbaju di Kristu Jesus. ⁴Elis e pui se kabesa

na pirigu pabia di ña vida. I ka amison ku fika elis obligadu, ma tudu igreža di jintius. ⁵ Bo fala manteña tambi pa igreža ku ta junta na se kasa.

Manteña tambi pa Epénetu, ña kiridu, purmeru ku seta Kristu na Asia. ⁶ Manteña pa Maria ku tarbaja ciu pa nos. ⁷ Manteña pa Andrónika ku Júnia, ña parentis ku seta Kristu antis di mi, ña kumpañeris di kalabus, kunsidu ben na metadi di apostolus.

⁸ Manteña pa Amplias ku N ama na Siñor. ⁹ Manteña pa Urbanu, no kumpañer na tarbaju di Kristu, ku ña kiridu Stákis. ¹⁰ Manteña pa Apilis, ku Kristu kontenti ku el. Manteña tambi pa jinti di kasa di Aristóbulu. ¹¹ Manteña pa Erodion, ña parenti. Manteña pa krentis di kasa di Narsisu. ¹² Manteña pa Trifena ku Trifosa ku ta tarbaja pa Siñor. Manteña pa ña kiridu Pérsida ku tarbaja ciu pa Siñor. ¹³ Manteña pa Rufu ku Siñor kuji pa el, ku si mame, ku sedu suma ña mame tambi. ¹⁴ Manteña pa Asínkritu, Flegonti, Ermas, Pártobas Ermes, ku ermons ku sta ku elis. ¹⁵ Manteña pa Filólogu, Júlia, Nereu ku si irma, Olímpia, ku tudu krentis ku sta ku elis.

¹⁶ Bo fala ñutru manteña ku bežu santu. Tudu igrežas di Kristu manda bos manteña.

Konsiju di kabantada

¹⁷ Ermons, N na roga bos pa bo toma sintidu ku kilis ku ta bai kontra nsinu ku bo dadu; e ta

tisi divison na bo metadi, e ta pui utrus pa e kai na fe. Bo lunjusi delis, ¹⁸ pabia kilis ku ta fasi asin e ka na sirbi Kristu no Siñor, ma e na sirbi se propi vontadi. ^a E ta ngana menti di jinti inosenti ku se boka sabi ku ngodu. ¹⁹ Tudu jinti sibi kuma bo ta obdisi. E ku manda N kontenti ku bos. N misti pa bo jiru pa kusa bon, pa bo sedu inosenti pa kusa ku ka bali. ²⁰ Deus, no fonti di pas, i ka na tarda pa kebra Satanas bas di bo pe. Fabur di no Siñor Jesus ta sta ku bos.

²¹ Timótiu, ña kumpañer na tarbaju, i manda bos manteña, ku Lusiu, ku Jason, ku Sosípatru, ña parentis.

²² Ami Térsiu, ku skirbi e karta pa Paulu, N manda bos manteña na nomi di Siñor.

²³ Ña gasijadur Gaiu, na kasa nunde ku igreža ta junta, i manda manteña pa bos. Erastu, tisoreru di prasa, ku no ermon Kuartu, tambi manda manteña.

[²⁴ Fabur di no Siñor Jesus Kristu ta sta ku bos tudu. Amen.]

Orason di ngaba Deus

²⁵ Gloria pa Deus ku ten puder pa firmanta bos, konformi Bon

16.5: 1 Kor 16.19; Kol 4.15; Filem 2 **16.5:** 1 Kor 16.15

16.16: 1 Kor 16.20; 2 Kor 13.12; 1 Tes 5.26; 1 Ped 5.14

16.17: 2 Tes 3.6; 1 Tim 6.3; 2 Jon 10 **16.17:** Titu 3.10

16.18: Fil 3.19 ^a **16.18** propi vontadi o bariga.

16.18: Ef 4.14; Kol 2.4; 2 Tim 3.6; Titu 1.10; 2 Ped 2.3

16.19: Mat 10.16; 1 Kor 14.20 **16.20:** Kap 15.33

16.20: Kum 3.15 **16.20:** V 24; Kap 1.7; 1 Kor 16.23;

2 Kor 13.13; Gal 6.18; Ef 6.24; Fil 4.23; Kol 4.18; 1 Tes 5.28;

2 Tes 3.18; 1 Tim 6.21; 2 Tim 4.22; Titu 3.15; Filem 25;

Eb 13.25; Apok 22.21 **16.21:** At 16.1 **16.21:** At 13.1;

17.5 **16.23:** 1 Kor 1.14 **16.23:** At 19.22

16.25: 1 Kor 2.7; Ef 1.9; 3.3,5-8; Kol 1.26-27; 2 Tim 1.9;

1 Ped 1.20

Noba di Jesus Kristu ku N ta prega, suma no mostradu ja sigridu ku sukundidu antis di mundu formadu. ²⁶Gosi, pa ordi di Deus iternu, e sigridu sai na klaridadi, pabia

di kartas ku anunsiaduris skirbi. I kontadu pa tudu nasons pa e pufia, e obdisi. ²⁷E uniku Deus jiru, i mersi dadu gloria pa tudu sempri pa Jesus Kristu. Amen.

16.26: Kap 1.5 **16.27:** Kap 11.36; Gal 1.5; Ef 3.20-21;
Fil 4.20; 1 Tim 1.17; 6.16; Eb 13.21; 1 Ped 4.11;
2 Ped 3.18; Jud 25